

ATTY. MAURICIO “MORRIS” DOMOGAN: PAGWADAN A DIPUTADO TI BAGUIO CITY

Ni Dr. Cristina A. Gervacio-Gallato, CPA

PAKAUNA

Adda nadalapusko nga artikulo nga insurat ni Clover Awichen, maysa nga estudiantante ti Mt. Province General Comprehensive High School. Daytoy nga agtutubo ket maysa kadagiti agraem unay ken ni Apo Diputado Mauricio “Morris” Domogan. Kinuna ni Clover: “Idi damok a makita ni Mr. Domogan, impagarupko no serio unay a tao, ngem idi kinablaawanna dagiti dumdumngeg kenkuana babaen iti maysa nga isem ken angaw, ne ay! Naparato met gayam!”

Namnamindua pay laeng a nagkrus ti dalanmi ken ni Apo Domogan. Damo daydi panagatendarko iti inaugurasion ti maysa a Multi-purpose building iti barangay Kساد ti Baguio City idi Pebrero 14, 2009. Idi sumungad ni Sir Morris, nagkakaribuso dagiti tattao. “Addan ni Congressman, rugiantayon,” adda nagkuna. Sinirpatko ti simmangpet. Magmagna ti maysa a narapis, simple, nataer, malalaki ti taktakderna, kasla Jose Rizal ti sagaysayna, ken medio serio ti langana a tao. Nagsisipat dagiti tattao idi umisem. Uray no nakapolo, makitam latta ti kina-natibona. Medio nabukel ngem nabileg dagiti matana aglalo no adda kayatna nga ipaagsep kadagiti dumdumngeg. Isu siguro daytoy, nakunak iti nakemko ta malagipko ti ladawanna nga adda iti opisina ti District Engineer ti DPWH. Awan man la uray maysa nga eskortna a simmangpet. Linuktak ti bagko ta iruarko ti kamerak. Diak pay nairuar ti kamerak, nakartibnan ti laso a panglukat iti proyekto a mainauguraran. Nupay kasta, inkagumaanak a tiliwen ti ladawanna, magmagnan idi matiliwko. Napawingiwing ken napaisemak lattan iti bangbangir... kunam no alipugpog! Nagtayyek, nalpasen!

Pagammuan, nagpatengnga ti kapitan wenno chairman ti barangay, nagsarita bassit daytoy a pangkablaawna kadagiti naitallaong sana inayaban ti madaydayaw a kongresman. Idi agsarita ni Congressman Mauricio “Morris” Domogan ti Baguio City, deretso ken nabatad ti timek daytoy... no kasano ti kinaregtana a magna ken agkuti kasta met ti inna panagsarita. Awan ti basbasaenna. Igorot-English-Ilokano-Tagalog ti panagsaona nga ammom latta a nagtaud iti kaungganna. Kunam no nadilnakan a nakanganga dagiti dumdumngeg iti panagraemda. Pagam-ammuan intayagna ti gong, sana pinatit ket nangorasionen iti pagsasaoda, Ha? Isunan ti nangidaulo iti ritual! Nalagipko la ngarud daytay Mumbaki dagiti Ifugao. Pati siak a ket, nalikba met lattan dagiti pangak a nakamulagat! Kalpasan ti ritual ken panagsalami iti native dance, indasardan dagiti makan, Indauluan ni Congressman ti nagpidut iti nalingta a kamote ken binalsig a karne. Down to earth a talaga! Awan a pulos ti panaginkukunana!

Di ngarud nakakaskasdaaw no apay nga ipatpateg dagiti taga Baguio City ni Apo Congressman Domogan.

Maikadua a pannakakitak ken pannakiabrasak kenkuana ket idi panagbenga itay Pebrero 2009.

Mangmangankami a sangabunggoyan (naggapukami iti Region 02) iti maysa a local restaurant iti ciudad ti Baguio. Nupay nalaka, naimas dagiti lakoda a makan ditoy a restawran. Pangmasa a kunada. Saan kano a mahilig iti fine dining, magustuanna unay ti kilawen a kalding! Malmalpaskamin idi sumungad ni Cong. Domogan a kaduana laeng ti driverna. Manen, nasdaawak ta awan man laeng uray maysa a badigardna. Iti bukodko a panirigan, daytoy ti maysa a mangipaduyakyak iti pudno a karakter wenno kinatao ni Cong. Domogan.

TI KABIBIAGNA

Nangngegko daytoy nga estoria maipanggep ken ni Cong. Domogan manipud ken ni Mr. Gary Cayat, maysa a gayyem ti pamiliami.

Naggapu ni Cong. Mauricio “Morris” Domogan iti maysa a tipikal a familia iti Patiacan, Barangay Bab-asig (dati nga Anggaki) Quirino, Ilocos Sur. Ti lugarda ket adda iti nagbaetan ti ili ti Besao, Mt. Province ken Mankayan, Benguet. Idi agad-adal pay laeng iti Lepanto, awan ti aniaman nga alikamenna no di ket lapis laeng ken papel ngem saan a naupay. Nakatsinelas laeng ket kaaduanna pay nga agsakasaka iti panagdaliasatna iti kalsada nga agturong iti eskuelaanda. Sinaetanna ti nagadal agingga a nalpasna ti abogasia. Nasaririt ken inkaubinganna ti kinalider, nagleppas nga isu ti kangatuan iti klasena iti elementarya ket di nakakaskasdaaw no naipasana ti Bar exams. Awan ti kodigona no mamagsapata, agbitla, manginaugurar iti projects ken dadduma pay.

Ti pilosopiana iti biag: “No kayatmo ti agturay, adalem no kasano ti agserbi, no kayatmo ti mangidaulo, sursuruem ti sumurot. No kayatmo ti agballigi, suruam ti dadduma nga agballigi.”

Nupay, addaanen iti napintas a panagbiag, napakumbaba latta Nairuam iti gagangay a wagas ti biag. Nalaka a makipulapol kadagiti tattao, nangato man wenno nababa ti estado daytoy. Ad-adda nga agdengngeg ngem agsarita. Addaan iti napintas nga asawa, ni Mrs. Rebecca Napeek Domogan ken tallo a napipintas a babbalasang - Janice Marie, Jillian April ken joy Allison. Nagbalin a Konsehal, Bise Mayor, Mayor ken Diputado ti Baguio City. Maikatlon daytoy a terminona a kas Diputado.

DAGITI NAGAPUANANNA

Ania kadi dagiti naaramid ni Apo Morris a mangipaduyakyak nga isu pay laeng ti kaalibtakan, kalatakan, kasiglatan, wenno kalaingan a Diputado a napatator ti Baguio City? Di umanay ti maysa a libro no binsa-binsaen dagiti adu unayen a nagapuananna.

Ti saan a malipatan dagiti taga-Baguio a kangrunaan unay a nagapuananna ket ti panagungar ti ciudad kalpasan daydi napigsa a ginggined idi 1990. Isuna ti Mayor ti Baguio City idi, ket uray

no bassit ti pundo ti ciudad, napaaduna daytoy babaen ti panangipatungpalna ti 1991 Local Government Code. Dinalusanna ti Baguio City. Pinanagananda la ket ngarud iti Janitor ti Baguio! Saan a nasayang daytoy a gannuatna ta nagbalin a kadalusan ken kaberdean ti Baguio City iti pagilian (Cleanest and Greenest City). Kinapudnona, Hall of Famer ti ciudad ti Baguio iti Clean and Green project ti gobiernno.

Indauluanna ti pannakaipatakder dagiti nadumaduma nga infra projects kas koma dagiti pasdek, pannakakongkreto ken pannakailawa dagiti kalkalsada, pannakasaluad dagiti kalsada ken rangkis, pannakaipatakder dagiti rangrangtay, pagadalan, ken kasta met ti pannakaited wenno pannakaiwaras dagiti kangrunaan a serbisio kadagiti barangay. Dagitoy ngamin ti tulbek ti panagdur-as wenno panagrang-ay ti pagilian.

Nupay nalataken ti Baguio City iti sangalubongan a kas Summer Capital of the Philippines, ad-adda pay a pinaglatak ni Apo Domogan. Masarakan ti ciudad ti Baguio iti probinsia ti Benguet, agarup 250 a kilometro no agpa-amiananka manipud iti Manila. Addaan daytoy iti area a 57.4 kuadrado kilometro ket nalakub met iti perimetro a 30.6 a kilometro. Pagaayat dagiti local, nasional ken internasional a turista a papanan nangruna iti kalgaw. Nalamiis latta ti pul-oy ditoy ket masapul a naka-jacket wenno naka-sweaterka latta aglalo iti malem ken rabii.

Natalna ti Baguio. Mangpaneknek daytoy ta iti rabii, no madanon ti alas dies, awan la unayen ti daranudor ti lugan ken anabaab a mangngeg. Maysa pay siguro a gapuna ket isu ti napigsa ken napudno a Law Enforcement wenno panangipatungpal kadagiti paglintegan iti ciudad. Best Police Officer dagiti Baguio City Policemen ket nababa ti kriminalidad kabayatan ti termino ni Atty. Morris Domogan a kas Mayor ken kalpasanna kas maysa a Diputado ti Baguio City.

Ti met maysa a diak malipatan a padasko iti Baguio City ket ti wagas ti pannakaidalan ti parada. Kadagiti amin a parada, adda latta dagiti tagadalus. Agyanda iti ipus kas maysa a contingent, nakaiggemda iti walis, sako ken no ania ditan a pagdalus. Iti kasta, amin a wara a nabati dagiti nakiparada ken nagbuya ket madalusan a dagus.

Itay napalabas a panagbenga, adda naidumduma a nariparko. Isu ti pannakaiwayat ti street parade, nagbalin nga Income Generating Project ta commercial establishments dagiti nakisalip iti float contest. Nagbalin a kasla promotion wenno marketing strategy dagiti kumpania a nakipaggamulo.

DAGITI PAMMADAYAWNA

Adun dagiti sertipiko ti pammadayaw a naawatna. Ti kaudian ket ti Fr. Jose Burgos Award (Joel Belinan, 2009) nga inted ti probinsia ti Ilocos Sur gapu iti naisangsangayan, naidaddaduma wenno kinasayaat ti panagserbina a kas maysa nga adipen ti pagilian. Daytoy ti kangatuan a pammadayaw a maited kadagiti annak ti Ilocos Sur a nakaaramid iti naidumduma a marka wenno pakalaglagipan kadakuada iti bukodda a propesyon. Maysa ni Apo Domogan kadagiti 16 a napadayawan.

Gapu iti napintas a gapuananna kas Diputado, (outstanding Congressman iti nagsasaruno a lima a tawen manipud iti 2002-2006) naikkan pay ni Apo Domogan iti Congressional Emeritus

Award; naipablaak daytoy iti Congress Magazine.

Ayonak ti panirigan ti kaaduan a ni Congressman Mauricio Domogan ket maysa kadagiti pagwadan nga adipen ti pagilian.

Note: This particular article was published by the Bannawag Magazine and consent was given consent for its republication in this Magazine.